

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10C/280/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8415202105
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2016:8415202105.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok samosudcom Mgr. Tomášom Sarakom v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, Trenčín, adresa pre doručovanie: Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 47 234 679, proti žalovanému V., štátnemu občanovi Slovenskej republiky, o zaplatenie 693,78 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a**.
- II. Žalovanému náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 2. 4. 2015 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu sumu 693,78 eur, vyčíslený úrok z omeškania vo výške 127,95 eur, úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 693,78 eur odo dňa 26. 3. 2015 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

Žalobu odôvodňoval tým, že so žalovaným uzavrel dňa 9. 4. 2009 úverovú zmluvu číslo XXXXXXXXXXXX, neoddeliteľnou súčasťou ktorej boli úverové zmluvné podmienky žalobcu a ktorej súčasťou bola dohoda zmluvných strán o uzatvorení úverovej zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru č. XXXXXXXXXXXX, ktorá platnosť nadobudla dňom podpisu úverovej zmluvy a účinnosť až uskutočnením aktivácie karty zo strany žalovaného. V žalobe žalobca tvrdil, že na základe riadneho plnenia si povinností vyplývajúcich z úverovej zmluvy zo strany žalovaného zaslal mu v zmysle ustanovenia Hlavy 8 Úverových zmluvných podmienok úverovú kartu spolu s metodickou príručkou, ktorá obsahovala okrem charakteristiky revolvingového úveru aj spôsob aktivácie karty v prípade, ak žalovaný prejaví vôľu aby sa platná úverová zmluva stala aj účinnou a aby bol viazaný právami a povinnosťami z nej plynúcimi a tiež obsahovala sadzobník poplatkov, ktorý upravoval výšku mesačnej úrokovej sadzby a poplatkov. Podľa žalobcu žalovaný podpísal úverovú zmluvu a úverových zmluvných podmienok potvrdil, že bol s nimi oboznámený, rovnako ako potvrdil oboznámenie sa s metodickou príručkou a sadzobníkom poplatkov, ktorý bol jej súčasťou. Žalovaný úver podľa žalobcu dohodnutým spôsobom nesplácal, čím sa dostal do omeškania tak, ako je to uvedené v splátkovom kalendári, pričom celkovo prostredníctvom úverovej karty čerpal z poskytnutého revolvingového úveru sumu 1.480,- eur a žalobcovi vrátil len sumu 786,22 eur. Dňa 28. 1. 2013 bol žalovaný podľa tvrdenia žalobcu v žalobe listom v zmysle Hlavy 6 písm. a) ÚZP vyzvaný k úhrade celého zostatku úveru vo výške 1.452,17 eur v lehote 15 dní odo dňa odoslania výzvy. V žalobe žalobca uviedol, že nepožaduje zaplatenie úrokov a poplatkov spojených s poskytnutým úverom, ale uplatňuje len neuhradenú úverovú istinu vo výške 693,78 eur a úroky z omeškania.

Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril.

Nakoľko sa v danom prípade jedná o drobný spor (§ 200ea Občianskeho súdneho poriadku) a vo veci bolo možné rozhodnúť len na základe predložených listinných dôkazov, súd v súlade s ust. § 115a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) vec prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 29. 4. 2016, miesto a čas jeho verejného vyhlásenia boli v súlade s ust. § 156 ods. 3 O.s.p. oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením dňa 10. 3. 2016, účastníci sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

Súd sa oboznámil s obsahom žaloby, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov, a to fotokópiou Úverovej zmluvy číslo XXXXXXXXXXXX a Úverových zmluvných podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., žalovanému adresovanej výzvy k splateniu celého úveru zo dňa 28. 1. 2013 s Podacím hárkom, fotokópiou žalovanému adresovanej predžalobnej výzvy na zaplatenie dlhu a oznámenia o prevzatí právneho zastúpenia zo dňa 25. 11. 2014 spolu s Podacím hárkom zo dňa 27. 11. 2014, Výpisom čerpania, splátok a úhrad pre úverovú zmluvu číslo XXXXXXXXXXXX, obsahom výpisu z obchodného registra žalobcu a zistil tento skutkový stav:

Účastníci vyplnením tlačiva označeného ako „Úverová zmluva“ číslo XXXXXXXXXXXX podpísaného dňa 9. 4. 2009 dohodli poskytnutie úveru žalovanému vo výške 1.000,- eur. Tento úver sa žalovaný zaviazal vrátiť v 84-och mesačných splátkach vo výške 23,12 eur. V zmluve bola uvedená RPMN (20,5 %) a ročná úroková sadzba 18,59 %. Vyššie uvedené skutočnosti súd zistil zo žalobcom predloženého písomného vyhotovenia „Úverovej zmluvy“ číslo XXXXXXXXXXXX.

Žalobca tvrdil, že vyššie uvedená úverová zmluva bola zároveň zmluvou o poskytnutí revolvingového úveru číslo XXXXXXXXXXXX, ktorá platnosť nadobudla podpisom a účinnosť po splnení odkladacej podmienky vo forme aktivácie karty žalovaným.

Z tlačiva „Úverovej zmluvy“ číslo XXXXXXXXXXXX bolo zistené, že v jeho spodnej časti je predtlačným drobným písmom uvedené „Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú Úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. a klient svojim podpisom potvrdzuje, že je oboznámený s Úverovými podmienkami, všetky ich ustanovenia sú mu zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť viazaný týmito podmienkami“. Ďalej je tam predtlačným drobným písmom uvedené „Spoločnosť a klient podpísmi na tejto zmluve zároveň uzatvárajú...c) zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I, d) zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II, to vše v rozsahu uvedenom na rube tejto listiny a v Úverových podmienkach“. Rub žalobcom predloženej fotokópie tlačiva úverovej zmluvy je prázdny.

Z úverových zmluvných podmienok predložených žalobcom súd zistil, že nachádza sa v nich Hlava 8 označená ako Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru I. V tej je uvedené, že „Zmluvné strany klient a spoločnosť sa popri úverovej zmluve dohodli aj na uzatvorení zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, čiže zmluvy o RÚ I. Na základe takto uzatvorenej Zmluvy o RÚ I. vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru I a spoločnosti povinnosť RÚ I. za dohodnutých podmienok poskytnúť klientovi. Klient je oprávnený čerpať RÚ I. opakovane prostredníctvom úverovej karty za podmienok stanovených v týchto Úverových podmienkach a to vždy maximálne vo výške nevyčerpaného zostatku dohodnutého úverového rámca RÚ I. Spoločnosť a klient si dohodli úverový rámec RÚ I. vo výške 15.000,-Sk. Klient sa uzatvorením tejto zmluvy o RÚ I zaväzuje poskytnutý RÚ I spoločnosti vrátiť a zaplatiť jej za poskytnutie RÚ I úroky“.

Z listiny označenej ako Výpis čerpania, splátok a úhrad predloženej žalobcom (čl. 26 spisu) bolo zistené, že táto sa má týkať zmluvy so žalovaným číslo XXXXXXXXXXXX podpísanej dňa 9. 4. 2009, ako výška úveru je tam uvedená suma 1.350,- eur. Ďalej je tam zaznamenané čerpanie peňažných prostriedkov cez výbery z bankomatu počnúc prvým výberom z bankomatu dňa 9. 5. 2011 až po posledné čerpanie dňa 7. 5. 2012, spolu takto vyčerpaná bola suma 1.480,- eur. Potom sú tam evidované predpisy splátok a tiež sú tam zaznamenávané úhrady vo výške spolu 786,22 eur. Pri dátume 28. 1. 2013 je tam uvedené „zosplatenie“, pričom v záverečnej rekapitulácii je ako dlh žalovaného uvedená istina vo výške 693,78 eur a dlžný úrok z omeškania vo výške 127,95 eur čo zodpovedá výške a špecifikácii nárokov uplatnených žalobcom v žalobe.

Žalobca tvrdil, že žalovaný záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas nespĺnil v dôsledku čoho mu bol dňa 28. 1. 2013 zaslaný list (čl. 24) s výzvou k splateniu celého dlhu vo výške 1.452,17 eur v lehote

15 dní od odoslania výzvy. Z uvedenej sumy žalobca žalobou uplatňuje len istinu vo výške 693,78 eur ako rozdiel žalovaným vyčerpanej sumy (1.480,- eur) a ním doposiaľ celkovo splatenej sumy (786,22 eur) a tiež požaduje úrok z omeškania z tejto sumy počítaný od uplynutia lehoty k vráteniu dlžnej sumy v liste zo dňa 28. 1. 2013.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť súdu prihliadať pri nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy aj bez návrhu na oslabenie nároku vrátane jeho premlčania vyplývajúcu mu z ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1. 5. 2014 bolo potrebné zaoberať sa v prvom rade otázkou, či žalobca svoje tvrdené právo neuplatňuje po uplynutí premlčacej doby.

Základnou otázkou pre právne posúdenie veci bolo preto najskôr ustáliť, aká premlčacia doba sa vzťahuje na uplatňované právo žalobcu a preto bolo potrebné predovšetkým určiť, či žalobcovi skutočne vzniklo právo na vrátenie úveru tak ako sa toho domáhal, čo predpokladá predovšetkým platné uzavretie riadnej úverovej zmluvy alebo či k takémuto platnému uzavretiu zmluvy nedošlo a žalobcovi vzniklo iba právo na vydanie bezdôvodného obohatenia.

Pri určení, či žalobcovi ako právnickej osobe, ktorej predmetom podnikania je okrem iného poskytovanie spotrebiteľských úverov nebankovým spôsobom vzniklo právo na vrátenie úveru, ktorý mal byť poskytnutý žalovanému ako fyzickej osobe nepodnikateľovi (viď označenie žalovaného v časti zmluvy nazvanej „klient“ ako aj použitá terminológia typická pre spotrebiteľské úvery, napr. „celkové náklady spotrebiteľa“) nie na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania (opak žalobca ako dodávateľ nepreukázal ani netvrdil) je vzhľadom na zákonné kritéria obsiahnuté v ust. § 1 až 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov v znení účinnom k 9. 4. 2009 potrebné vychádzať predovšetkým z ustanovení uvedeného zákona a nakoľko ide o spotrebiteľskú zmluvu, tak aj z relevantných zákonných ustanovení o postavení a ochrane spotrebiteľa.

Podľa § 25 ods. 1 prechodných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov právne vzťahy, ktoré vznikli pred 11. 6. 2010 na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere sa spravujú podľa doterajších predpisov, ak tento zákon v odseku 2 neustanovuje inak.

K uzavretiu zmlúv o úvere (o poskytnutí hotovostného úveru vo výške 1.000,- eur a o poskytnutí úverového rámca) malo dôjsť dňa 9. 4. 2009, teda ešte za účinnosti zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, preto sa právne vzťahy účastníkov nimi založené v súlade s vyššie uvedeným spravujú týmto zákonom.

Podľa § 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom k 9. 4. 2009 na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľským úverom dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme,
b) zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa § 4 ods. 2 citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí⁶⁾ <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20080801>> musí obsahovať

- a) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu,
- b) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- c) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa v okamihu odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- d) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,
- e) celkovú výšku a menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) v prípade odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu, opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo poskytnutej služby,

- g) konečnú splatnosť spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú úrokovú sadzbu; v prípade variabilnej ročnej úrokovej sadzby zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať podmienky zmeny variabilnej ročnej úrokovej sadzby, ako aj index alebo referenčnú sadzbu, ktoré sa vzťahujú na pôvodnú variabilnú ročnú úrokovú sadzbu,
- i) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 7a ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok,
- l) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- m) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c) prvom až piatom bode <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>>, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; pričom sa uvedie výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad,
- n) oprávnenie spotrebiteľa na zníženie celkových nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>> a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti,
- o) upozornenia týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- p) práva spotrebiteľa podľa § 7 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>> ,
- q) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- r) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- s) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 8 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2001/258/20090101>>.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa odseku 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa odseku 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Žalobca sa v konaní domáhal vrátenia žalovanému poskytnutého úveru tvrdiac, že úver bol poskytnutý žalovanému vo forme úverového rámca na základe „Zmluvy o revolvingovom úvere I“, ktorá bola súčasťou úverovej zmluvy číslo XXXXXXXXXXXX zo dňa 9. 4. 2009.

Podľa tvrdení žalobcu, právny vzťah medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom mal teda vzniknúť práve na základe zmlúv v tlačive „Úverová zmluva“ podľa ktorých poskytol žalovanému jeden hotovostný spotrebiteľský úver vo výške 1.000,- eur, nároky z ktorého nie sú predmetom konania a druhý úver vo forme úverového rámca, ktorý žalovaný čerpal prostredníctvom kreditnej (úverovej) karty a ktorého vrátenie je predmetom konania.

Pokiaľ ide o úver, ktorý mal byť žalovanému poskytnutý formou úverového rámca, k tomu súd uvádza nasledovné. Nakoľko žiadosť o nový produkt mala byť formulovaná v zmluve, ktorá sa uzatvárala na obstaranie iného produktu, teda na poskytnutie hotovostného úveru vo výške 1.000,-eur, súd sa zaoberal legitímnosťou, resp. prijateľnosťou tejto zmluvnej podmienky zakomponovanej do Úverových zmluvných podmienok žalobcu ako aj tým, či takýto úkon mohol spôsobiť vznik zamýšľaného právneho úkonu.

Podľa § 4 ods. 2 a 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa účinného k 9. 4. 2009 predávajúci nesmie spotrebiteľovi

- a) ukladať povinnosť bez právneho dôvodu,
 - b) upierať práva podľa § 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20070701>>.
- Predávajúci je povinný vo vzťahu k spotrebiteľovi dodržiavať zásadu rovnakého zaobchádzania v poskytovaní výrobkov a služieb ustanovenú osobitným predpisom.11a) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2007/250/20081101>> Predávajúci nesmie odmietnuť predat' spotrebiteľovi výrobok,

ktorý má vystavený alebo inak pripravený na predaj, alebo odmietnuť poskytnutie služby, ktorá je v jeho prevádzkových možnostiach. Nesmie viazať predaj výrobku alebo poskytnutie služby (ďalej len „viazanie predaja“) na predaj iného výrobku alebo na poskytnutie inej služby.

Podľa § 4 ods. 8 tohto zákona predávajúci nesmie konať v rozpore s dobrými mravmi. Konaním v rozpore s dobrými mravmi sa na účely tohto zákona rozumie najmä konanie, ktoré je v rozpore so vžitými tradíciami a ktoré vykazuje zjavné znaky diskriminácie alebo vybočenia z pravidiel morálky uznávanej pri predaji výrobku a poskytovaní služby, alebo môže privodiť ujmu spotrebiteľovi pri nedodržaní dobromyseľnosti, čestnosti, zvyklosti a praxe, využíva najmä omyl, leš, vyhrážku, výraznú nerovnosť zmluvných strán a porušovanie zmluvnej slobody.

Súd s poukazom na nižšie uvedené odôvodnenie je názoru, že jednoriadkovým drobným písmom písaným zmluvným ustanovením v zmluve, podrobnejšie rozvedeným až v úverových zmluvných podmienkach podľa ktorého „Zmluvné strany klient a spoločnosť sa popri úverovej zmluve dohodli aj na uzatvorení zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru I., čiže zmluvy o RÚ I. Na základe takto uzatvorenej Zmluvy o RÚ I. vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru I a spoločnosti povinnosť RÚ I. za dohodnutých podmienok poskytnúť klientovi...“ spotrebiteľovi, ktorý žiadal o poskytnutie spotrebiteľského úveru na poskytnutie hotovosti 1.000,- eur bolo vnútené aj poskytnutie úveru o ktorý vôbec nežiadal a nemal možnosť vylúčiť ustanovenie o jeho poskytnutí, pričom prípadný úver o ktorý mal žiadať v zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úveru nebol špecifikovaný v zmysle ust. § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z., teda žalovanému ako spotrebiteľovi bol vnútený produkt - úver o ktorý nežiadal a v čase žiadosti nemal o podmienkach poskytnutia úveru zodpovedajúce informácie. Najmä zodpovedajúcim návrhom na uzatvorenie zmluvy mu nebol predložený taký návrh, ktorý by obsahoval základné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere s uvedeným všetkých podmienok poskytnutia úveru, pričom nemožno ani odhliadnuť od skutočnosti, že nemal ako vylúčiť dojednanie o tomto „druhom“ úvere vo forme úverového rámca, keďže ten bol z vôle žalobcu vopred zakomponovaný do tlačiva zmluvy (drobným písmom v jednom riadku) a najmä „Úverových zmluvných podmienok“ a to aj tam drobným husto popísaným textom, čo samo osebe sťažuje oboznámenie sa spotrebiteľa s dojednaniami v tomto texte obsiahnutými, pričom uvedená predtlač nepripúšťala možnosť vyznačenia, že spotrebiteľ o takýto úver nemá záujem. Súdom skúmaná predtlačená „zmluva“ kontextovo začlenená ako osobitné zmluvné ustanovenie v inej úverovej zmluve neobsahovala podstatné náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z.

Preto súd zastáva názor, že zmluvné ustanovenie - resp. zmluvná podmienka, ktorou automaticky podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere na poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 1.000,- eur spotrebiteľ žiada aj o poskytnutie iného úveru a „uzatvára“ zmluvu o revolvingovom úvere (ak chce získať hotovostný úver je donútený fakticky pristúpiť aj k dojednaniu o revolvingovom úvere), je v priamom rozpore s ust. § 4 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a navyše porušuje spotrebiteľovu zmluvnú slobodu keď nepriamo je viazané poskytnutie jedného spotrebiteľského úveru (tu na poskytnutie sumy 1.000,- eur) na poskytnutie ďalšieho úveru, ktorý sa dojednáva v danej zmluve - zmluvných podmienkach automaticky bez možnosti odmietnutia. Uvedená zmluvná úprava spôsobuje následky, že pokiaľ by spotrebiteľ nechcel žiadať o uzatvorenie zmluvy o poskytnutí úveru formou úverového rámca, nemohol by uzatvoriť zmluvu o spotrebiteľskom úvere na poskytnutie prostriedkov vo výške 1.000,- eur, pretože predtlačené ustanovenie zmluvy a zmluvných podmienok ktorým sa „dojednáva“ poskytnutie revolvingového úveru nie je možné vylúčiť. Takéto konanie veriteľa je v rozpore s dobrými mravmi a vykazuje zjavné znaky diskriminácie (§ 4 ods. 8 zák. č. 250/2007 Z.z.), a je aj v rozpore s obchodnými zvyklosťami a zásadami poctivého obchodného styku, nakoľko spotrebiteľovi bol vnútený produkt a tým, aj v prípade neskoršieho záujmu o tento produkt je spotrebiteľ zbavený možnosti voľby medzi inými ponukami obdobných úverov iných poskytovateľov. Vzhľadom na výslovný a priamy zákonný zákaz vyplývajúci z § 4 ods. 3 v tom čase účinného zákona o ochrane spotrebiteľa a nutnosť priamo v zmluve, a to písomne uviesť náležitosti v zmysle § 4 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch absolútne nemôže obstať argumentácia žalobcu, ktorou sa snaží navodiť dojem, že uzatvorením zmluvy o revolvingovom úvere I. žalovanému nevznikli žiadne práva a povinnosti, keďže k účinnosti Zmluvy o revolvingovom úvere I a následnému poskytnutiu dohodnutého revolvingového úveru dochádza až priamym úkonom zo strany žalovaného, ktorým je aktivácia kreditnej karty potom, čo tento mal možnosť oboznámiť sa s metodickou príručkou a sadzovníkom poplatkov. Nie je podstatné, či bude alebo nebude úver formou úverového rámca poskytnutý, nakoľko poskytnutie závisí od rozhodnutia veriteľa. Zároveň nie je ani podstatné či dôjde k aktivácii kreditnej karty žalovaným a čerpaniu tohto úveru a následnému

vzniku povinnosti splácať úver a s tým spojené úroky a poplatky a viazanosť zmluvných povinností spotrebiteľa na „aktíváciu a prvé použitie karty“, pretože fakticky podpisom predmetného tlačiva zmluvy a poskytnutím úverovej karty je daný spotrebiteľovi k dispozícii úver (produkt, služba) o ktorý nežiadal. Popri tom spotrebiteľ aj pri malej nepozornosti ani nemusí mať vedomosť o tom, že vôbec nejakú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru uzatvára, nemá ani prehľad o podmienkach poskytovania následného úveru, ktoré vôbec nie sú totožné s podmienkami úveru o ktorý bezprostredne klient žiada a môže sa o nich len domnievať. Preto ak aj takýto spotrebiteľ aktivuje a použije kreditnú kartu alebo začne čerpať úver iným spôsobom, nemá prehľad o jeho povinnostiach, ktoré mu z takéhoto vzťahu môžu vyplývať. Preto súd má za to, že samotná formulácia zmluvnej podmienky, ktorou sa v zmluve o poskytnutí jedného spotrebiteľského úveru vnúti aj poskytnutie iného úveru, rôzneho alebo rovnakého druhu nemá iné odôvodnenie ako snahu veriteľa zabezpečiť ďalšiu jeho obchodnú činnosť vnútením produktu, predstavuje výslovne zabezpečenie záujmov veriteľa - poskytovateľa služieb využívajúc neznalosť spotrebiteľa o podmienkach produktu ale hlavne skutočnosť, že jednoduché poskytnutie ďalšieho úveru doručením kreditnej karty samo osebe nabáda k jej použitiu, hoci možno konštatovať, že bez takéhoto vnútenia by klient - spotrebiteľ o takýto produkt neprejavil záujem. Ak sa žalobca pri svojej snahe presvedčiť súd o legitímnosti takéhoto spôsobu „uzavretia zmluvy“ odvoláva na Úverové zmluvné podmienky, s tým, že tam sú aj uvedené podmienky čerpania a splácania úveru tak k tomu súd uvádza, že oboznámenie sa s uvedenými podmienkami je vzhľadom na formu akou sú tieto napísané, a to drobným, ťažko čitateľným husto popísaným textom náročné aj pre samotný súd, nie to pre priemerného spotrebiteľa. Na rozdiel od Zmluvy o úvere na poskytnutie peňažných prostriedkov vo výške 1.000,- eur, ktorej podmienky sú uvedené na prvej strane tlačiva „Úverovej zmluvy“, a ktoré sú vyjadrené jasne, určito a zrozumiteľne, a kde je nesporné, že zmluva bola so žalovaným spísaná na jeho žiadosť, individuálne a v zmluve je jasne uvedené, aká je výška úveru, koľko mesačných splátok, v akej výške bude žalovaný hradíť a koľko sú celkové náklady úveru nemôžu byť pochybnosti o vôli žalovaného túto zmluvu o úvere na poskytnutie hotovosti uzavrieť a o jeho vedomosti o podmienkach tejto zmluvy, je nesporné, že pri tzv. revolvingovom úvere I toto splnené nebolo a že žalovaný nemal prehľad o podmienkach poskytovania tohto následného úveru. Súd žalobcovi vzhľadom na jeho tvrdenie, že presné podmienky revolvingového úveru sa žalovaný mal možnosť dozvedieť z príručiek a listín doručených mu spolu s kreditnou kartou pripomína, že ak mal žalovaný podľa tvrdenia žalobcu platnú zmluvu o revolvingovom úvere uzavrieť s ním už dňa 9. 4. 2009, tak potom nedodržanie jej náležitostí nemôže zhojiť to, že žalobca žalovaného „dodatočne“ pri zaslaní kreditnej karty doinformoval o tom, aké vlastne majú byť podmienky revolvingového úveru, keďže platnosť zmluvy a jej náležitosti musia byť posudzované podľa stavu v čase jej uzavretia. Je pritom úplne neprípustné aby samotný základný úverový vzťah (pri tomto druhom, tzv. revolvingovom úvere) a jeho podmienky mali byť vyvodzované a mali mať oporu v podstate len v úverových zmluvných podmienkach, keďže jednoriadkové predformulované skryté vyhlásenie na spodku samotnej zmluvy absolútne žiadne informácie o „dojednanom“ úvere neobsahuje. Časť obsahu zmluvy sa síce môže určiť i odkazom na všeobecné obchodné podmienky, prípadne na iné obchodné podmienky, je však potrebné uviesť, že podstatné, základné náležitosti zmluvy predpísané zákonom musia byť zapravené priamo v texte zmluvy. Menej podstatné náležitosti - vedľajšie dojednania môžu byť uvedené i vo všeobecných podmienkach, resp. obchodných podmienkach tvoriacich súčasť zmluvy. Údaj o samotnom dojednaní ďalšieho úveru a jeho základných podmienkach však nie je možné v žiadnom prípade považovať za vedľajšie, menej podstatné dojednanie. Súd pre úplnosť uvádza, že správnosť uvedeného výkladu a názoru potvrdil neskôr v podstate aj samotný zákonodarca tým, že podľa v súčasnosti účinného § 9 ods. 9 zákona o spotrebiteľských úveroch od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie, ktoré nie sú ustanovené zákonom alebo uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere čo v dôvodovej správe k tejto zmene (k zákonu č. 106/2014 Z.z.) odôvodnil tým, že v súlade s lepšou ochranou práv spotrebiteľa sa zavádza pôvodná právna úprava spotrebiteľských úverov, podľa ktorej úrok, poplatky alebo akékoľvek iné plnenie musia byť uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere a v žiadnom prípade nie v jej prílohách. V tejto súvislosti bolo v dôvodovej správe poukázané aj na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3512/11 z 11. 11. 2013, ktorým ústavný súd potvrdil, že náležitosti spotrebiteľských zmlúv týkajúce sa úrokov, poplatkov a iných vedľajších dojednaní týkajúcich sa ceny nemôžu byť súčasťou všeobecných obchodných podmienok, ale musia byť priamo súčasťou spotrebiteľskej zmluvy (listiny, na ktorej spotrebiteľ pripája teda svoj podpis).

Praktiky vnucovania úverov spotrebiteľom spôsobom obdobným tomu v tu súdenej veci už boli judikatúrou slovenských súdov jednoznačne odmietnuté s tým, že takýto vnútený úver nemôže byť platne dojednaný (v tejto súvislosti viď napr. Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 14C/86/2011 zo dňa 15. 11.

2011 v spojení s Rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9C/37/2012 zo dňa 17. 5. 2012 a Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 282/2012 zo dňa 12. 11. 2012).

Súd je teda názoru, že poskytnutie spotrebiteľského úveru len na základe ustanovenia v zmluve a všeobecných zmluvných podmienkach k inej zmluve, ktoré neobsahuje základné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie je možné a že takéto konanie neznamená vznik úverového právneho vzťahu, i keď došlo k čerpaniu poskytnutých prostriedkov, keďže samotná zmluva nielenže neobsahovala základné náležitosti podľa zák. č. 258/2001 Z.z., ale predovšetkým nebola vyhotovená v predpísanej písomnej forme. Zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch s nedodržaním písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere striktné a bez výnimky spája jej neplatnosť (§ 4 ods.1) preto v danom prípade sa vôbec nejedná o existenciu právneho úkonu ale prichádza tu do úvahy len možné domáhanie sa nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia. I keby totiž bolo ustanovenie zmluvných podmienok o zmluve s dojednaním o revolvingovom úvere považované za ponuku, návrh na uzavretie takejto „ďalšej“ zmluvy (odhliadnuc od toho, že neobsahuje náležitosti podľa § 4 zákona o spotrebiteľských úveroch), na dodržanie písomnej formy zmluvy by bola nevyhnutná bezpodmienečná písomná akceptácia takéhoto návrhu žalovaným ktorú v žiadnom prípade nemôže nahradiť faktická aktivácia karty, či čerpanie peňažných prostriedkov na čo sa odvoláva žalobca, keďže zákon o spotrebiteľských úveroch bezpodmienečne trvá na písomnej forme zmluvy. Samotné faktické čerpanie spotrebiteľského úveru môže v zmysle § 4 ods. 3 v tom čase účinného zákona o spotrebiteľských úveroch zhojiť neplatnosť zmluvy iba pri nedodržaní podmienok podľa odseku 2 tohto zákona, v žiadnom prípade však nie pri nedodržaní samotnej podmienky písomnej formy zmluvy zakotvanej v § 4 ods. 1 tohto zákona.

Vzhľadom na neexistenciu platnej úverovej zmluvy žalobcovi preto nevzniklo právo na vrátenie úveru ale len právo na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 451 a § 457 Občianskeho zákonníka), keďže k čerpaniu peňažných prostriedkov zo strany žalovaného došlo. Žalobcovi však v prejednávanom prípade nebolo možné priznať ani právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške doposiaľ nevrátanej úverovej istiny, t.j. sumy 693,78 eur, keďže svojho práva sa domáha po uplynutí premĺčacej doby.

Podľa § 100 Občianskeho zákonníka právo sa premĺči, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premĺčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premĺčania dovoľá, nemožno premĺčané právo veriteľovi priznať. Premĺčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremĺčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka. Nepremĺčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premĺči za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premĺči za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

V zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa účinného od 1. 5. 2014 orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premĺčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovoľával.

Vzhľadom na uvedené je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči spotrebiteľovi z dôvodu jeho premĺčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku.

Nárok na bezdôvodné obohatenie sa v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka premĺčuje v dvojročnej subjektívnej premĺčacej dobe a najneskôr v objektívnej trojročnej premĺčacej dobe. V prejednávanom prípade má nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia svoj základ v spotrebiteľskej zmluve.

Z vykonaných dôkazov súd zistil, že žalovaný čerpal peňažné prostriedky naposledy dňa 7. 5. 2012 čo je preukázané výpisom čerpania, splátok a úhrad na čl. 26 spisu. Práve čerpanie peňažných prostriedkov žalovaným zakladajúce právo žalobcu žiadať ich vydanie titulom bezdôvodného obohatenia súd považuje za moment rozhodujúci pre začiatok plynutia premĺčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 Občianskeho zákonníka, a to aj subjektívnej, keďže vzhľadom na žalobcom dovolené čerpanie peňažných prostriedkov konkrétnou jemu známou osobou už tento úkon je preukázateľne momentom, kedy žalobca sa objektívne dozvedel, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil i keď sám mal nesprávne a nedôvodne za to, že vzniká mu tým právo na vrátenie úveru, ktoré mu nevzniklo. Právo žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia by teda bolo nepremĺčané len v prípade, ak by žalobca žalobu podal do dvoch rokov od tohto momentu, čo sa nestalo. Žaloba bola podaná na súd až dňa 2. 4. 2015, teda po uplynutí dvojročnej premĺčacej doby v zmysle § 107 Občianskeho zákonníka.

Vzhľadom na zákonný príkaz vyplývajúci z už citovaného ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa nemohol súd premĺčané právo žalobcovi priznať a preto jeho žalobu bez ďalšieho zamietol.

S poukazom na dôvod zamietnutia žaloby žalobcu (premlčanie jeho práva), opodstatnenosťou a oprávnenosťou uplatneného nároku vo veci samej nad rozsah potrebný pre ustálenie povahy uplatneného práva sa súd nezaoberal (viď tiež R29/1983).

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. Žalobca síce návrh na priznanie mu náhrady trov konania podal, vo veci však bol v celom rozsahu neúspešný, nárok na ich náhradu mu preto vôbec nevznikol. Úspešný žalovaný náhradu trov konania neuplatnil, preto súd o trovách konania rozhodol tak, že úspešnému žalovanému ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov (§ 251 ods. 1 O.s.p.).